

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJSEM
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISNI DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI — LETO XXXI

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), NOVEMBER 2, 1948

ŠTEVILKA (NUMBER) 214

Židje bodo kljub ukazu Z. N. ostali v Lebanonu

TEL AVIV, 1. nov.—Iz glavnega stana komisije za premirje v Haifi so danes sporočili, da je izraelska vlada prezrla ukaz Z. N. in da bodo izraelske vojaške sile ostale v Lebanonu.

Ceprav so uradniki Združenih narodov zahtevali, da se morajo židovske čete umakniti z ozemlja Lebanona v Palestino, se vendar veruje, da se jim bo dovolilo, da ostanejo na področju, ki so ga zavzele koncem preteklega tedna, vsaj dokler se ne bo postavilo nove pogoje za upostavitve primirja.

Včeraj so židje naznanili, da so v dve-dnevni bitki zavzeli celo severno Galilejo, uničili tretlo "osvobodilno" armado Arabcev in vdrlji več milij v Lebanon.

Arabski pravijo, da so poročila "pretirana"

Arabski uradniki v Damasku pa so izjavili, da so židovska poročila o velikih zmagah močno pretirana in da se je poveljnik tretje armade Fawzi le umaknil na boljše položaje.

Arabski uradniki so tudi obtožili židje, da so z letali napadli množice arabske vasi v Palestini in Lebanonu. Pravijo, da so izraelske sile prisilile opazovalce Združenih narodov, da so se umaknili iz Galileje.

Radi novega ukaza v primirju ni na severni fronti večeraj bilo nobenih borb. Uradnik Združenih narodov poroča, da je le v Jeruzalemu prišlo do manjših spopadov.

INDIJC OKRCAL CHURCHILLA

BOMBAY, 31. okt.—Začasni ministrski predsednik Indije Sardar Patel je danes izjavil, da se mu Churchill "smili." Patel je izjavo podal v zvezi s pripombo bivšega angleškega premierja, da bi "lahko 30.000 angleških vojakov držalo celo Indijo v miru."

Patel je pristavil, da je Churchill omogočil demokraciji, da so preživele, "da pa sedaj želi te iste demokracije uničiti povsod na svetu."

DESNICARSKI UPORNIKI ZMAGALI V PERUJU

LIMA, Peru, 30. okt.—Snoči je bil imenovan za začasnega predsednika Peruja voditelj desničarskih upornikov gen. Odría. Dosedanji predsednik Bostamante je zbežal v begunstvo v Argentino.

NEMCI ZAHTEVAJO MIROVNO POGODBO

BERLIN, 31. okt.—Nemški ljudski svet, ki uživa podporo Sovjetov, je danes objavil deklaracijo, s katero zahteva, da se takoj sklene z neko vsenemško vlado mirovno pogodbo za Nemčijo.

Zapadni opazovalci so mnenja, da je zahteva nemškega ljudskega sveta poteza Sovjetske zveze, ki želi prisiliti zapadne sile, da bi umaknile svoje čete iz Nemčije. Pred nekaj meseci so Sovjeti predlagali, da se tako sovjetske čete kot čete zapadnih sil umaknejo iz Nemčije.

PREKI SOD RAZGLAŠEN PO CELI GRČIJI

ATENE, 1. okt.—Grška monarhistična vlada je 29. oktobra objavila dekret, s katerim je po celi Grčiji razglašen preki sod. Akcija vlade je v zvezi z ukrepi proti nasprotnikom monarho-fašističnega režima.

Sovjetski tisk komentira volitve

BERLIN, 31. okt.—Sovjetski armadni časopis v Berlinu je danes v zvezi z volitvami v Ameriki izrazil mnenje, da bo zmagala "reakcija."

Casopis "Taegliche Rundschau" pravi, da bi Wallace zmagal, če bi v Ameriki bilo dovolj progresivnih ljudi.

"Na žalost," pravi sovjetski časopis, "je dosti Američanov, ki so ugovorili na trnek predvolilne kampanje in ki se ne zavajajo, da je glas za Truman ali pa Deweya glas, s katerim se podpira vojno politiko in jača reakcija."

"Naj bodo rezultati kakršni že bodo, eno je sigurno—Wallace-ova Progresivna stranka se bo v Zedinjenih državah uveljavila kot nova sila in bo imela veliko bodočnost."

Moskovski časopisi pa se na splošno strinjajo, da ne bo nobene razlike, če zmagajo republikanci ali pa demokrati. Pravijo, da sta obe stranki ne-demokratski in se nahajata v rokah finančnih bossov.

ZOBE JI JE UKRADEL

ST. LOUIS, 1. nov.—Neki tat je danes vdrl v stanovanje Mrs. Mildred Proffitt, ki pa je nepovabljenega gosta začasila na delu. Zavpila je, toda ker je usta malo preveč odprla, so ji padle umetni zobni spodnje čeljusti. Lopov jih je vtaknil v žep in jo urnih korakov ubral.

ANGLEŠKI PREGOJARJI BODO GLOBLJENI

LONDON, 31. okt.—V vsakem od 1.000 angleških premogovnikov je bil predvčerajšnjim ustanovljen posebni odbor, ki bo pooblaščen, da lahko naloži globo premogarjem, ki bi brez opravičenih vzrokov ne prišli na delo.

VATIKAN KRITIZIRA ODBOR ORGANIZACIJE Z.N.

VATIKAN, 30. okt.—Vatikanski časopis "Osservatore Romano" je danes napadel odbor organizacije Združenih narodov, ker v osnutku deklaracije o pravicah človeka ni omenil Boga.

FASISTI SLAVIJO 26- LETNICO POHODA NA RIM

RIM, 30. okt.—Predvčerajšnjim so se v mnogih mestih Italije pojavile črne fašistične zastave. Rimska policija pa je zaplenila več ročnih granat. Italijanski fašisti so proslavili 26. obletnico Mussolinijevega pohoda na Rim.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Davis, W. Va.—V tej naselbini je 18. oktobra prišlo do družinske tragedije. Louis Gruden je ustrelil svojo ženo in nato še samega sebe. Oba sta bila člana SNPJ na bližnjem Thomasu. On je bil star 69 let, v Ameriki 53 let in po poklicu tesar. Ona pa je bila stara 61 let, v Ameriki 42 let. Zapustila sta šest odraslih otrok, dva sinova in štiri hčere.

Auburn, Ill.—Tukaj je umrl John Možina, star 64 let, doma iz Idrije. Dne 24. oktobra se je podvrnil operaciji radi žolčnih kamnov, kateri pa je podlegel. Bil je samski, brez sorodnikov v Ameriki, v starem kraju pa zapuščila brata. V Ameriki je bil okrog 40 let in v veliki krizi pustil društvo, tako, da zdaj ni spadal k nobeni podporni organizaciji.

Kratke vesti

MATI ZAŠTRUPILA HČERKO

CINCINNATI, 1. nov.—Danes se je tu začela obravnava proti Mary Clay-Watts, ki je obtožena, da je zastrupila svojo 11 let staro hčerko.

Državni tožilec pravi, da je Mrs. Watts zastrupila hčerko z nomenom, da bi dobila denar na hčerkino zavarovalnico in del imovine, ki jo je zapustil oče svoji nedoletni hčerki.

THOMAS MANN PODPRL KANDIDATURO WALLACEA

Včeraj je potom radia na programu, ki ga je priredil odbor umetnikov, znanstvenikov in profesionalcev, svetovno znani pisatelj nemškega porekla Thomas Mann izjavil, da bo volil za Henry A. Wallace-a, ker da je edini kandidat, ki dosledno zagovarja stvar miru.

PREGANJA ANTIFASISTOV APEL JUGOSLAVIJE

MADRID, 31. okt.—Včeraj je sodišče fašističnega diktatorja Franca obsodilo na smrt trojico antifasistov, 35 ostalih pa na dve do 35 let ječe.

(Ameriški odbor za zaščito protifašističnih beguncev je naložil na državnega tajnika Marshalla apel, s katerim zahteva, naj posreduje v korist na smrt obsojenih španskih rodoljubov).

V FRANCOVI ŠPANIJI ODBOR Z. N. ZAVRGLJEN

PARIZ, 31. okt.—Politični odbor Združenih narodov je s 50 proti 6 glasovom zavrzel apel Jugoslavije, da se na zasliševanja v zvezi z vprašanjem Grčije povabi tudi predstavnik grške Demokratske vlade gen. Markosa.

NEMSKI MINISTER NAPADEL ZAPADNE SILE

BERLIN, 1. nov.—Nemški notranji minister za sovjetsko okupacijsko zono Kurt Fischer je danes napadel zapadne sile, češ da vežbajo saboterje, ki bodo poslani v vzhodno Nemčijo, da bi delali škodo.

BOLGARSKO-HOLANDSKI TRGOVINSKI SPORAZUM

SOFIA, 1. nov.—Danes je bil podpisan trgovinski sporazum med Bolgarijo in Holandijo, na osnovi katerega bo Bolgarija v zameno za poljedelske pridelke, krzno in tobak dobila holandske stroje, kemikalije, električni material in sirovo gumo.

KKK TERORIZIRA ZAMORSKE VOLILCE

NASHVILLE, Tenn., 1. nov.—Župan Thomas L. Cummings je danes izjavil, da je nashvillski zamorski sektor mesta preplavljen z grozilnimi pismi, s katerimi se pred volitvami svari zorce, naj se ne približujejo volilnim kočam.

Šef pošte William Gupton pa je rekel, da ga je župan obvestil o grozilnih pismih.

Pisma svetujejo zamorcem, naj ne volijo 2. novembra, ker "da jih KKK dobro pozna."

KONCERT

GLASBENE MATICE

V NEDELJO 7. NOV. 1948

V SND. 6417 ST. CLAIR AVE.

\$1.00

Začetek ob 4. pop.

Angleški levničarji napadli Zed. države

LONDON, 1. nov.—Angleški levničarji so danes pred poslopjem ameriške ambasade priredili proti-ameriške demonstracije, vzklikali Wallace-u, napadali dolarski imperializem in zahtevali, da se preneha s preganjanjem ameriških komunističnih voditeljev.

Demonstracije so angleški komunistični časopisi naznanili že pred enim tednom.

Demonstrantje, katerih je bilo nad 1.000, so nosili napise: "Aretirani, ker so hoteli mir," (očividno v zvezi s preganjanjem ameriških komunističnih voditeljev), "Pošljite svoje bombnike domov," "Vzemite svoj Marshallov načrt s seboj," "Spomnite se na Sacca in Van-zettija" itd.

Neki uradnik ameriške ambasade je sprejel deputacijo štirih demonstrantov, v kateri se je nahajal komunistični član angleškega parlamenta Philip Piratin. Deputacija mu je izročila petico, s katero se zahteva osvoboditev ameriških komunistov.

Medtem angleški časopisi izražajo splošno prepričanje, da bo gov. Dewey zmagal na predsedniških volitvah. Ker so Angleži že povsem sigurni, da bo Dewey zmagovalec, se ne zanimajo mnogo za potek volitev. Radio postaje bodo jutri omenjale volitve le v dnevnih novicah.

EN MILJON POTROŠENIH ZA PORAZ LAUSCHETA

YOUNGSTOWN, 30. okt.—Bivši guverner Frank Lausche je danes izjavil, da bodo njegovi nasprotniki verjetno porabili \$1.000.000, da bi ga porazili pri kandidaturi za guvernerja.

Lausche je izjavil, da številni letaki, plakati in ostale vrste oglašanja, ki jih je povsod videl, dokazujejo, da so v kampanjo vrženi veliki skladi.

"Če bi volitve bile odvisne od denarja, Frank Lausche nima nobene prilike," da bi bil izvoljen," je izjavil bivši guverner. Lausche je govoril na proslavi 145. obletnice demokratske organizacije okrožja Mahoning, ki se je vršila v prostorih Y. M. C. A. Jutri pa bo govoril v Clevelandu.

ANGLEŠKI ČASNIKAR SE VRNIL IZ UJETNISTVA

LONDON, 31. okt.—Po sedemnajstih dneh ujetništva se je danes vrnil angleški časnikar Kenneth Matthews, ki je izjavil, da so grški partizani z njim ravnali zelo prijateljsko.

Matthews so gerilci odpeljali že 11. oktobra z namenom, "da vidi, kako živi grška demokratska armada."

Gerilci so bili tako vljudni, da je poveljnik nekega partizanskega oddelka spal na podu in svojo posteljo odstopil angleškemu časnikarju.

OBRAVNAVA PROTI ČESKIM ZAROTNIKOM

PRAGA, 31. okt.—V sredo se bo v Pragi začela obravnava proti skupini šestnajstih Čehov, ki so obtoženi, da so pripravljali zaroto za strmoglavljenje sedanje češkoslovaške vlade in sicer s pomočjo "ameriškega C. I. C." (ameriškega oddelka za proti-špijonažo).

PRVI SNEG V MOSKVI

MOSKVA, 30. okt.—Včeraj je v Moskvi padel prvi sneg.

Čiang Kajšek je skoro popolnoma izčrpal sklad od \$125,000,000

Zgubil je svoje najboljše armade, od posojila pa ima le še 15 milijonov

WASHINGTON, 1. nov.—Čiang Kajšekova vlada je danes dvignila nadaljnih \$5,000,000, ki jih rabi, da bi plačala ameriško orožje.

Gornja vsota pa je le kaplja v morju z ozirom na katastrofalni poraz, ki ga je doživel generalissimo Čiang Kajšek.

Državni oddelek je naznanil, da je kitajska vlada prišla do dna soda. Od posojila v znesku \$125,000,000, ki ga je kongres junija meseca odobril za vojaško pomoč kitajskemu diktatorju, je ostalo le še \$15,000,000.

Kitajski in ameriški uradniki niso hoteli podati nobene izjave, če je radi zadnjih porazov Čiang Kajška bilo poslano v Kitajsko novo ameriško orožje.

Armade, ki jih je opremila Amerika, so zgubljene

V borbah s komunistično Ljudsko armado v Mandžuriji je bilo popolnoma uničenih več nacionalističnih divizij, katere je z orožjem opremila Amerika.

Radio postaja "Svobodnega ozemlja Kitajske" (kako se imenuje del Kitajske pod upravo komunistov) je naznanila, da so komunisti pri zavzetju rabili ameriško orožje (verjetno orožje, ki so gazaplenili Čiang Kajšekovi vojaki).

Nacionalistične divizije, ki so bile poražene v Mandžuriji, so vežbali ameriški "vojaški strokovnjaki" pri koncu druge svetovne vojne.

Čiang Kajšek je dobil 2 milijardi za "pomoč"

WASHINGTON, 1. nov.—Diplomatični uradniki so danes izjavili, da je nacionalistična vlada diktatorja Čiang Kajška odkar je vojna končala dobila razne pomoči za skupno \$2,000,000,000. Ena tretjina te "pomoči" je bila vojaškega značaja.

Voditelj komunistov o zmagah Ljudske armade

BUKAREŠTA, 1. nov.—Predsednik kitajske Komunistične stranke Moa Tze-tung je danes izjavil, da bodo sile Ljudske (komunistične) armade zavzele celo Kitajsko.

Mao Tze-tung je za glasilo Kominforme spisal članek, v katerem med ostalim pravi, da so komunistične sile pred zmago v Mukdenu kontrolirale blizu 25 odstotkov kitajskega ozemlja. Na tem ozemlju pa se nahaja 168,000,000 prebivalcev, ali pa 35 odstotkov vsega prebivalstva Kitajske.

Kitajski komunistični voditelj je dalje izjavil, da so komunistične armade uničile ali pa zajele 2, 640,000 Čiang Kajšekovih vojakov.

NANKING, 1. nov.—Kitajski diktator Čiang Kajšek je v zvezi s katastrofalnim porazom svojih armad v Mandžuriji in izgubo Mukdena na seji Političnega odbora vladne stranke Kuomintang izjavil, da "Kitajska mora sprejeti lekcijo poraza in nadaljevati z borbo".

Čiang Kajšek ni pokazal nobenega znaka, da se namerava tih.

podati. Zaradi težkih porazov zadnja tri tedna se je njegova vlada v temeljih zamajala. Utrujen diktator se je vrnil iz severne Kitajske, kjer so njegove najboljše armade bile uničene, ali pa so stopile na stran Ljudske (komunistične) armade.

"Na severovzhodu (Mandžuriji) smo imeli nesrečo, toda komunisti še vedno niso v stanju, da bi direktno ogrozili severno Kitajsko," je rekel Čiang Kajšek.

Ameriški državljani se umakajo iz severne Kitajske

Medtem so ameriške oblasti obvestile svoje državljane, naj se umaknejo iz severne Kitajske.

Obveščeni krogi pravijo, da so komunisti popolnoma okupirali milijonsko mesto Mukden in da so poslednji nacionalistični uradniki zbežali pred tremi dnevi. Nacionalistična vlada ni že od nedelje imela radijskih zvez z mestom, toda ameriška radio postaja še vedno deluje in je v stikih z ameriškimi oblastmi v Sanghaju.

Nacionalistična letala so danes prvič vrgla bombe na Mukden. Čiang Kajškova mornarica pa, oborožena z angleškimi topovi straži pristanišča v Yinkiu in Hulutao za vsak slučaj, če bi kakšni nacionalistični oddelki zbežali iz pasti.

FRANCOSKE UNJE ZAVRGLJE VLADNE CENE

PARIZ, 1. nov.—Unijski voditelji so danes zavrgli nove cene, ki jih je odredila francoska vlada.

Med ostalim je poljedelski minister naznanil, da bodo cene blagu znižane od 2 do 8 odstotkov, cene vinu pa za 10 odstotkov. Francoska Konfederacija dela pa je odgovorila, da bi se moralo zvišati minimalne mezde. Cene je kritizirala tudi tako zvana krščanska delavska konfederacija.

S kritiko vladnih cen so se zvišali možnosti, da se bo mesec dni trajajoča stavka premogarjev razširila tudi na druge industrije.

AMERIŠKI URADNIK UBIT NA DUNAJU

DUNAJ, 31. okt.—Danes je bil v sovjetskem sektorju Dunaja do smrti pretepen ameriški uradnik Marshallovega načrta Irving Ross. Neka mladenka, ki se je nahajala v družbi Rossa, je izjavila, da so ga pretepli štirje Rusi.

Uradniki ameriške vojaške uprave ne bodo ničesar podvzeli, dokler vsi detajli ne bodo znani.

PET UBITIH V LETALSKI NESRECI V OKLAHOMI

MULDCROW, Okla., 1. nov.—Tu v bližini je danes treščilo na zemljo neko armadno letalo. Pet članov posadke je bilo ubitenega znaka, da se namerava tih.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

GEORGE SELDES O JUGOSLAVIJI

Zadružni domovi bodo center prosvete, kulture in zabave

En del zadružnih domov bo namenjen za težke stroje, traktorje in podobno, katere bodo rabili tisti kmetje, ki ne pripadajo kolektivnim farmam in ki bi jih želeli vzeti v najem. V to sekcijo bodo vključene tudi skupine strokovnjakov, ki bodo poučevale kmete o rabi poljedelskih strojev in modernih metodah poljedelstva, da se tako zagotovi večjo proizvodnjo.

Ostala polovica zadružnih domov bo posvečena prosveti, kulturi in propagandi.

Vsako zadružno poslopje bo imelo dvorano za 200 do 500 oseb. Ko bodo vsi domovi zgotovljeni, bo brez vstopnine okrog 1,200,000 mož in žena lahko posečalo filmske predstave, predavanja, igre, majhne opere ali pa koncerte.

V vsakem poslopju se bo nahajala soba za učenje. Eden glavnih ciljev je danes zatrete nepismenosti, poleg tega pa predodgovor v socialističnem duhu odraslih oseb, katere so vzgajali monarho-fašistični sistemi starih režimov.

Uradno je v Jugoslaviji bilo leta 1945, ko sta Osvobodilna fronta in sovjetska armada pognali naciste in jugoslovanske izdajalce ter ustaše iz dežele, 44.6 odstotkov nepismenih. Na nekaterih področjih pa je bilo do 90 odstotkov oseb, ki niso znale ne pisati ne čitati. Od ženskega prebivalstva je bilo 62 odstotkov, ki niso nikoli hodile v nobene šole. Bila so pa tudi cela področja, na katerih niso sploh vedeli za časopise.

Program starih monarhističnih režimov v Jugoslaviji proti nepismenosti je bil tako počasen, da bi bilo potrebno 200 let predno bi se jo zatrla. Od leta 1921 do leta 1931 se je število ljudi, ki so pisali in čitali zvišalo le za 5.9 odstotkov, ali pa manj kot 0.6 odstotkov letno. Leta 1939 je bilo 557 tečajev, katere je posečalo 28,527 oseb.

V prvem letu po osvoboditvi od 1945 do 1946, ko je skoro vsaka za delo zmožna oseba pomagala čistiti vojne razvaline, se je naučilo pisati in čitati 300,000 oseb. V naslednjem letu se je to število zvišalo na 500,000; petletni načrt pa vključuje posebno "likvidacijo nepismenosti."

Domovi bodo odigrali svojstveno vlogo v prehodni dobi

Sredstva zadružnih domov bodo pomagala pri likvidaciji nepismenosti. Učilnice bodo služile za izobrazbo odraslih oseb in bodo vedno ostale kot eno glavnih sredstev za spreminjanje miselnosti kmečkega in deželnega prebivalstva.

"Mi bomo industrializirali deželo," mi je rekel Bajalica. "Mi bomo na farme upeljali stroje, da bodo pridelovali dvakrat več kot pa sedaj in mi bomo naučili sinove kmetov, da bodo znali rabiti stroje v naših rudnikih, livarnah in tovarnah. To bodo storili zadružni domovi. Zatem bomo spremenili življenje na vasi, da bo soglašalo z našimi socialističnimi cilji.

"Delo se je začelo šele letos. Vsak deželski okraj Jugoslavije bo s 4,000 domov imel svoj kulturni center. Če jih bomo potrebovali več, jih bomo uvrstili v drugi petletni načrt.

Kot snajališča bodo domovi zamenjali cerkve

Vprašal sem Bajalico, kaj je končni cilj. Odgovoril mi je: "Življenje na vasi v stari Jugoslaviji ni bilo samo zmes nevednosti in nepismenosti, pač pa tudi poniževalnega babjeverstva. Toda nobenega vzroka ni, zakaj ne bi prosveta prevladala na deželi, kakor je do neke mere v mestih.

"Zadružni domovi bodo odprti vsak dan v letu. Postali bodo sredstvo za prosveto.

"Središče življenja na jugoslovanski vasi je v preteklosti bila cerkev. Toda cerkev ni preprečila nevednosti, nepismenosti in babjeverstva.

"Mi smo to že spremenili.

"V bodočnosti bo zadružni dom središče življenja vsake jugoslovanske vasi. Postal bo center vse trgovine in vse kulture. Kot takšen bo zamenjal cerkev.

Vlada je odobrila kredit v znesku 2,500,000,000 dinarjev (\$500,000,000) za gradbeni material za zadružne domove. Ko bodo zgotovljeni, bodo veljali 13,000,000,000 dinarjev. Ne samo, da je vse delo pri graditvi zadružnih domov prostovoljno in neplačano, pač pa večinoma delajo

UREDNIKOVA POŠTA

Obupana mati prosi za zdravila

Mrs. Emma Perne, 529 E. 107 St., ki je že veliko pomagala svojim in drugim potrebnim siromakom v stari domovini, je zopet prejela pismo, od nepoznane ji osebe, obupane matere, ki nujno prosi za zdravila za svojega bolnega sina. Pismu je dotična mati priložila zdravniški predpis, s katerim se je Mrs. Perne obrnila na lekararja, ki ji je povedal, da so te vrste zdravila zelo draga, kar pa je preveč za Mrs. Perne, ki drage volje pomaga komur mogoče. Zato se obrača s pismom na sočutna srca, če bi bilo komu mogoče pomagati, da bi se ta zdravila nabavilo in jih poslalo bolniku.

Pismo piše Ana Voje, pošta Sava pri Litiji, Slovenija, Jugoslaviji, ter se glasi:

"Čenjena gospa!

"Oprostite ako sem vam nadežna. Čisto sem obupana, bila pa se je moja nečakinja, Ruditova žena, spomnila na vas, ter me vso v solzah zalilo tolažila, da ve, da bi Vi, draga gospa, ki ste tako usmiljena, pomagali.

Tu se ta zdravila ne dobijo, zato pa mi sina ne morejo pozdraviti — v dveh letih bi mu kri čisto zvođenela, in ker ima močno razširjeno srce, bi ga zadel kap. Ima tudi hud sklepni revmatizem. Ne bi Vam napravila sitnosti in stroškov, pa vem, da te injekcije pomagajo, ker je eden dobil tudi po uslugi svojcev ta zdravila iz New Yorka, pa so ga z prvo injekcijo skoro mrtvega oživil, in po 16 injekcijah on že sam gre po sobi; sem ga v nedeljo videla in govorila z njim.

"Te injekcije stanejo 40 dolarjev. Dragi mi gospa, plačajte prosim Vas lepo, če so tudi dražji, pa mi jih pošljite ekspresno, ker bojim se, da ne bo prepozno. Sporočite mi koliko vse stane in kako naj Vam povrnem. Denar Vam tja pošlani ne morem, bi pa mogoče dala če kdaj pridete sem na obisk pa boste tu rabili naš denar.

"Za to uslugo, draga gospa. Vam bova s sinom do smrti hvaležna in mogoče še pride čas, ko se Vam bova lahko revanžirala.

"Ob sklepu teh vrstic. Vas še enkrat prav ljubeče prosim, pomagajte nama, ter se Vam že v naprej najprisičneje zahvaljujem, ter Vas srčno pozdravljam. "Vam hvaležna

Ana Voje".

Poročilo rojaka, ki se je vrnil v domovino

Visoko, Turjak — Kakor sem obljubil pred odhodom, da bom ob priliki kaj več napisal za v list, tako vam sedaj malo opišem naše razmere.

Sedaj sem jako zaposlen, ker obnavljam moj dom, katerega so požgali Italijani in belogardisti. Drugače se imam čisto dobro tukaj v domovini. Naša vlada gre v vseh ozirih nam povratnikom na roko, kolikor je pač v njeni moči. Jaz do sedaj nisem videl še nikjer tistih šikanj in terorja, o katerem toliko pišejo nekateri listi v Ameriki. Ne vem, kdo je fabriciral tista poročila o naši domovini, najbolj gotovo jih kar sami tam pogruntajo kakoršne so jim po godu:

kmetje, ki se bodo z njimi koristili. Poleg tega pa mestne zadruge pošiljajo na vasi kot darila zabojne s knjigami, radio aparati, okni itd. Mestne skupine, ali pa brigade, kakor se na splošno imenujejo, so prispevale dober del od 20,000,000 ur dela, ki se ga je izvršilo pri gradnji od januarja do junija tekočega leta. Med prostovoljci so se nahajali učenci in učenke, delavci in delavke, uradniki in uradnice, članice Antifašistične lige žena in delavske unije.

(Dalje prihodnjič)

Jaz sem že nad en mesec tukaj, pa nisem še videl nobenega žandarja, da bi me prišel zasliševati, dočim je bilo v stari Jugoslaviji leta 1928, ko sem prišel iz Amerike, takoj drugi dan po mojem prihodu prišlo več žandarjev k meni, da so me zasliševali kakšnega političnega prepričanja, da sem, od kod sem prišel in kaj sem prinesel iz Amerike.

Danes jaz ne vidim ničesar tistega v današnji Jugoslaviji, pa čeprav vedo nekateri povedati in pisati tam v Ameriki toliko slabega o sedanji Jugoslaviji, ko pa človek pride sem, pa vidi vse obratno. Seveda ni še vsega v izobilju tukaj kot je v Ameriki, posebno je še pomanjkanje takih reči, ki jih morajo upoštevati, drugače se pa vidi velik napredek povsod. Kar se pa tiče terorja, ga pa jaz ne vidim, da bi bil kaj več kot v kateri drugi državi—krivce kaznujejo povsod, kdor pa ni nič zakrivil, ga pa tudi v Jugoslaviji ne kaznujejo.

Ob priliki, ko bom imel več časa, in da se bom še malo bolj razgledal, bom kaj bolj obširno opisal tukajšnje razmere.

Vas srčno pozdravljam
John Germek,
Visoko 15, p. Turjak,
Slovenija, Jugoslavija.

Za zboljšanje naselbine

Vdova Mrs. Gertrude Novak, ki ima svojo hišo na 5611 Carry Ave., je kupila loto, (parcelo) od družine Milavec na E. 61 cesti poleg Mlakarjeve in Gredencove hiše, kjer bodo v bližnji bodočnosti zidali lepo hišo, kakoršne so že tam zidane. Ravno tam je družina Miklavčič prenovila moderno hišo. Z novo aktivnostjo za gradnjo parka v vzhodju E. 61. in 62. ceste, bo zaživelo novo zboljšanje. Tako se poroča iz urada korporacije. Kdor še želi zidati novo moderno hišo, naj se kmalu potruži kupiti parcelo. Korporacija želi, da se začeto delo hitro izvede v korist naselbine.

Odbor.

Pomoč kolhozom

V prvi polovici tega leta se je kredit, podeljen kolhozom in kolhoznikom, znatno povečal. 100 milijonov rubljev več kot v prvih šestih mesecih lanskega leta so dobili kolhozniki samo za nakup živine. Povsod izvajajo kolhozniki obširna obnovitvena in namakalna, dela, gradijo strojne postaje in kopljeje kanale za namakanje. Vsote, ki so bile posojene kolhoznikom za ta namen, so se v primeri z ustreznimi dobo v lanskem letu podvojile. Velike vsote so dobili tudi kolhozniki za izboljšanje kakovosti semen in za nakup umetnih gnojil. Poljedelska banke je dala posojila tudi v obliki individualnih kreditov za kmečko prebivalstvo.

Novo visoke šole

Letos bodo odprli v Sovjetski zvezi več novih visokih šol. V Leningradu bo začel delovati inštitut za prehrabeno industrijo. V Minsku so odprli inštitut za tuje jezike, v Stalingradu pa prvo tadžikistansko državno visoko gledališko šolo v Rigi, v Moskvi pa veterinarsko akademijo.

Letos bodo izdatno povečali število izrednih slušateljev po vseh vseučiliščih.

Ostanki dobe prostih zemljišč v Ameriki

Tekom letošnjega poletja je ameriški department za notranje zadeve naznanil, da ukinja pet "zastarelih" vladnih zemljiških uradov v državah Oregon, North Dakota in South Dakota. Ti zemljiški uradi so predstavljeni ostanke dobe, ko se je naseljevalo naš zapad in vlada k temu pomagala z nudenjem proste zemlje naseljenikom, ki so si hoteli ustanoviti domačije na zapadu. Tozadeveni zakon je bil sprejet l. 1862 ter je veljal za vse predele, ki tedaj še niso bili naseljeni v krajih zapadno od veletoka Mississippi. Zakon je bil poznan pod imenom "Homestead Act" ter je določal, da lahko dobi zainteresirana oseba 160 akrov zemlje zastonj ako si hoče ustanoviti dom in farmo na zapadu. Pogoj je bil, da dobljeno javno zemljo obdeluje pet let. Koncem te dobe je vlada zemljišče pregledala in če je bilo obdelovano po določbah zakona, je potem pripadlo novemu naselniku oziroma farmerju, ki je plačal le nekaj mallega za vsak akter podeljene zemlje.

Prosta porazdelitev zemlje je bila na višku v desetletju, ki je sledilo civilni vojni. Vlada je tedaj lastovala ogromne komplekse zemlje, gozdov, pašnikov, itd. Treba je bilo ustanoviti 393 zemljiških uradov, da so sprosti oddajali in pregledovali podarjeno ozir. za malo ceno prodano zemljo. Prej omenjeni zakon je sicer veliko pripomogel k naselitvi zapada in razmahu prebivalstva v smeri proti Pacifiškemu morju, ni pa nudil novim naseljencem vsega, kar jim je obljubljal. Stotisoči so odšli na zapad in si tam vzpostavili domačije, ali poleg teh posameznikov je dobil zapad tudi velike korporacije, katerim je dala vlada ogromne kose zemlje v zameno za obljubo izgraditve železnice, ki naj bi povezale novo naseljena predelja zapada. To je privedlo na zapad trume zemljiških in drugih špekulantov — zemlja podarjena velikim korporacijam, je končno prešla v roke posameznih lastnikov, ki pa so morali zanjo drago plačati, ker korporacije so hotele imeti dobiček.

Nek drug zakon, ki je bil tudi sprejet l. 1862 je predal milijone akrov vladne zelje posameznim državam Unije. Zemlja je bila podarjena za javne ustanove kot univerze, kolegije, itd. To je omogočilo porast in razmah univerz kot je Arizonska in kolegijev kot je Državni kolegij kmetijstva in mehaničnih umetnosti v državi Iowa-i. Te ustanove se še danes delno vzdržujejo iz skladov, ki jim jih je omogočila prodana zemlja, ki so jo dobile od vlade Zed. držav.

Zed. države ameriške so edina dežela na svetu, ki je podelila zemljo onim, ki so jo obljubili obdelovati in rabiti zase in za skupno korist in porast dežele. V prvih letih svoje zgodovine, ko je imela Amerika organizirano vladno samo vzhodno od veletoka Mississippi, je vsaka posamezna država kontrolirala svoj javno ozemlje. Kasneje, ko se pridružila Zvezi tudi država Texas, je istotako ohranila lastništvo svoje javne zemlje. Vse drugo ozemlje, vključevši Alasko, se je porazdelilo po zakonih sprejetih v kongresu.

Od 1,500,000,000 akrov javno lastovane zemlje v tej deželi, je kongres dozdaj oddal vso razen 500,000 akrov. Ta zemlja ni primerna za farmarenje, ker se stoji povečini iz pušav, gorovja in pašnikov. Vkljub temu imamo še vedno 17 zemljiških uradov v Zed. državah in tri v Alaski.

Na raznih "homesteadih" je v tej deželi tudi precej slovenskih naseljencev. Nekateri so si

napravili lepe in dobičkanosne farme, drugi le životarijo in se za silo prebijajo, a pridnost, ki je lastnost našega priseljence, je večini naših "homesteaders" omogočila, da so prišli do lastne zemlje in se oprljeli farmarenja ter se tako rešili industrijskega dela, ki je posebno v zgodnjih letih naseljevanja naših ljudi zelo črpalo delavce v rudnikih in v težki industriji.

Common Council

Rekordna letina

Naš poljedelski department je napovedoval, da bodo imeli letos ameriški farmerji rekordno letino — največjo v zgodovini in to posebno z ozirom na pridelek koruze, ki jo je bilo lani premalo, letos pa računajo, da jo bo vsaj 3,528,815 bušljev, kolikor je še nismo pridelali v vsej naši zgodovini. Žita bomo imeli letos 1,284,995,000, tudi skoro rekordni pridelek.

Poleg koruze in žita bomo imeli obilen pridelek soya fižola, peanutsov, južnoameriških oreh, lanu, ovsa, sorghuma (za krmo), fižola, citronskega sadja, itd. K tako obilni letini je predvsem pripomoglo povolj-

Common Council

Vzemimo koruzo. L. 1939 se je pridelalo na 94,500,000 akrah zemlje 2,549,000,000 bušljev koruze — letos bo dalo 86,660,000 akrov 3,528,815,000 bušljev pridelka, kar je pripisovati rabi križanega semena. L. 1938 se je rabilo komaj 15% križanega semena koruze, danes pa že 75 odstotkov. — Dobra letina v tej deželi pomeni, da bo mogla Amerika nuditi pomoč v hrani tudi drugim potrebnim deželam oziroma bo lahko doprinešala k svetovni zalogi tolikanj potrebnih žitnih pridelkov. Izvažali bomo pšenice, kakih 450,000,000 bušljev. Tako pravi poljedelski urad, pripomni, da je izvoz oziroma količina izvoza odvisna od tega koliko bodo letos dežele v Evropi in drugod potrebovale žita in drugih živil iz Amerike.

Common Council

PRIMORSKE VESTI

IZ TRSTA SO IZTIHOTAPILI POL TONE AMERIŠKIH CIGARET

Tiskovni urad civilne policije je včeraj v svojem suhoparnem poročilu javil, da je finančni oddelek civilne policije aretiriral dve in ovadil sodnim oblastem tri osebe, ki so obtožene, da so se pečale s tihotapstvom 498 kg ameriških cigaret, od katerih se je policiji posrečilo do sedaj zapleniti le 18 kg. Cigarete so tihotapili iz Trsta in jih prodajali v Bologni. Aretirani in ovadjeni sodišču so bili Ivan Scheri, uradnik, iz Trsta, ulica Bortoletti 3, in Peter Morini iz ulice Monte S. Gabriele 25. Georgina Bassi iz ulice Galleria 4 pa je na začasnih svobodi, čeprav je tudi ona ovajena sodišču.

Tihotapstvo se je začelo letos maja meseca. Tedaj je Scheri odšel v Bologno obiskat svojega zaročenca Elizabeto Rigo. Ta ga je seznanila z dvema osebama, o katerih policija zaenkrat nima še točnih podatkov. S tema dvema je bil sklenjen sporazum za tihotapstvo. Tako so iz Trsta pošiljali po pošti pakete polne cigaret, naslovljene na Marijo Fraporti, mater za ročenke. Ta pa je naprej prodajala cigarete črnoborzijskemu, izkupiček pa je nato pošiljala v Trst, in sicer na tekoči račun Scherijevega prijatelja Petra Morinija v Tržaško trgovsko banko. Tu v Trstu si je družba nato delila dobiček.

Skupno je bilo odposlanih v Bologno 123 paketov cigaret v teži 490 kg. Zasluzek je bil precej visok, skoraj 6 milijonov lit.

Obiski tujih predstavnikov na velesojmu

Zadnji dnevi tržaškega velesojma privabljajo še vedno ne ve obiskovalcev. Vse kaže, da je število obiskovalcev že prekoračilo 100 tisoč. Nekateri računajo, da bo število obiskovalcev doseglo ob zaključku velesojma 150 tisoč. Seveda so v glavnem ti obiskovalci iz Trsta in Italije. Medtem ko jih iz držav iz zaledja ni, in to zaradi politike tistih krogov, ki skušajo dokazati navezanost našega mesta na Italijo. Prav zaradi tega je še vprašanje, kakšne so kupčije in s kom so bile sklenjene.

Poleg angleškega veleposlanika Peakea, ki si je te dni ogledal velesojm, je včeraj prišel italijanski prefekt Innocenti, kot predstavnik predsedstva italijanske vlade. Spremljala sta ga nepomanjkljivi dr. Palutan in svetnik Slovcich, Laghi ter Passagnoli. V četrtek popoldne pa si je ogledal prostore švicarski konzul gospod Bonzanigo. Spremljali so ga uradniki s konzulata in predstavnik švicarske trgovinske zbornice v Italiji g. Zunthor.

RAZNE VESTI IZ SOVJETSKE ZVEZE

Vse za otroka

V vseh republikah ZSSR imajo mladinska tekmovanja z namenom, da ugotovijo zmoglosti otrok na področju literature, glasbe, plesa in drugih umetnosti in tehnike. Nad milijon petstotisoč otrok tekmuje za pravico udeležbe v republiških tekmovanjih. Otroci čitajo pesmi in povesti, največkrat lastnega sestava, pejejo in igrajo instrumente. V vsaki republiki je njihov nastop posebnega krajevnega značaja, odražajoč ljudsko umetnost. Mladi izumitelji in projektanti prikazujejo razne stroje, aparate in izume izdelane po lastnem načrtu. Najbolj nadarjeni otroci, ki so se odlikovali na republiških tekmovanjih, se bodo udeležili vsesovjetskega tekmovanja otrok v Moskvi.

Sovjetska industrija šote

Pred 30 leti je bila v ZSSR organizirana mehanizirana proizvodnja šote v velikem obsegu. Sovjetska dežela ima 70 odstot-

kov najdišč šote na svetu. V primeri z letom 1913 se je proizvodnja šote v sovjetski dobi zvečala 23krat. Stari stroji za šotna polja, ki jih je caristična Rusija uvažala iz zapada, so bili nadomeščeni z visoko produktivnimi stroji sovjetskega tipa. Na področjih Moskve, Gorkega, Ivanovega in Jaroslavljeva so bile postavljene številne strojne postaje na pogon s šoto. Sovjetska industrija šote je ena izmed najbolj mehaniziranih na svetu. Sovjetske metode proizvodnje šote so sprejele Danska, Švedska in Irska.

Sončnično seme s 56% olja
Znanstvenik Leonid Saganov, nosilec Stalinove nagrade, je vzgojil vrsto semena sončnic, ki vsebuje 56% olja.

Ta vrsta daje več maščobe kot katera koli vrsta sončnic, ki so jih doslej gojili v Sovjetski zvezi.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

A. Budal:

Gledališče in tržaški Slovenci

Pred 1300 leti so gledali tedaj Slovenci boje in druge igre, ki so jih uprizarjali naši predniki v proslavo zgodovinskih dogodkov, na čast domačim bogovom, predstavljajočim naravne sile, v zvezi z letnimi časi in svojimi glavnimi opravili. Tesno sožetje z zapadnimi sosedi jih je seznanilo s krščanstvom in njegovimi občelovesnimi prvinami, kakršne so bile v skladu s temeljnimi potezami slovanstva: miroljubnost, ljubezen do dela, smisel za družabno pravičnost, enakopravnost in demokratičnost. Srednji vek je razvil iz bogoslužja, procesij in slovesnih obredov večjih praznikov duhovne igre. Tudi teh iger so se udeleževali Slovenci kot igralci in gledalci.

V novem veku se je slovenski živelj v Trstu krepko razvijal poleg italijanskega. Prebujala se je narodna zavest. Sredi 19. stoletja je zacvetelo slovensko, društveno in čitalniško življenje in budilo s slovenskimi predstavami smisel za gledališče. Kakor je raslo število prebivalstva, se je krepila tudi slovenska skupina in uveljavljala svoje temeljne kulturne pravice. Čeprav je Avstrija dajala prednost italijanskemu življu in mu puščala precej prosto roko v potujčevanju Slovencev v šolstvu in vsem javnem življenju, vendar ni mogla preprečiti, da ne bi Trst s svojimi 60.000 Slovencev predstavljal največjega in najvažnejšega slovenskega kulturnega središča brž za Ljubljano. Ta čast drugega največjega slovenskega mesta je Trstu ostala do danes.

13. VII. 1920

Tako slovensko kulturno središče je moralo ustvariti tudi svoje narodno gledališče. Ustvarilo ga je v začetku tega stoletja, leta 1902, in ga razvilo pred prvo svetovno vojno do lepe umetniške višine. Po vojni se je delo znova začelo. Toda že 13. julija 1920 so fašisti zažgali naš Narodni dom, ki je bil 16 let hram naše kulture, in uničil dvorano slovenskega gledališča. Fašizem se je zaklel, da uniči vse slovensko kulturno življenje v Trstu in izbrisi vsako sled slovenstva. Slovensko gledališče je životalilo še do leta 1926. Slovenski gledališki umetniki so se nato raztepli po Sloveniji, čakajoč boljših časov.

Zopet slovensko gledališče v Trstu

Slovenskega narodnega gledališča ni bilo več, a misel nanj je živo tlela pod pepelom, ne samo v Trstu, temveč povsod, kjer koli so živeli v svetu raztepeni tržaški izobraženci in gledališki umetniki. Brž ko je skupna

osvobodilna borba rešila Trst fašizma in nacizma, so se začeli vračati tudi slovenski igralci in so 2. decembra 1945 že otvorili prvo povojno sezono.

Slovensko narodno gledališče se je vrnilo v Trst in je tu živelo krepko kulturno življenje kot edino stalno gledališče tega mesta. Po dolgi borbi, da bi dobilo kakšno večjo dvorano kot nadomestilo za požgani Narodni dom, se je sprva posrečilo najti pri vojaški upravi nekaj umevanja in doseči dovoljenje za predstave v večjih dvoranah. Kakor pa je tuja oblast podlagala italijanskim šovinističnim in novofašističnim vplivom, je začela Slovenskemu narodnemu gledališču odrekati pravico do večjih dvoran in ga silila, da se je moralo zadovoljevati z manjšimi društvenimi odri.

Težav in ovir ni konca ne kraja

Celo v teh prostorih so se delale gledališče v pretekli sezoni ovire. Oblasti so si izmišljale zmeraj nove težave. Zahtevale so, da se morajo predložiti dramska dela v preventivno cenzuro. Gledališka uprava se je temu uprla. Ko s tem niso uspeli, so se začeli množiti novi zapleteni predpisi o prošnjah za dovoljenje za velikansko uporabo kolkovanega papirja in z brezkončnim pošiljanjem od Poncija do Pilata. Za eno samo predstavo v Sv. Križu n. pr. je moral gledališki kurir s prošnjo parkrat v Sv. Križu, parkrat v Nabrežino, parkrat v Devin in parkrat na glavno policijo v Trstu; povsod so se nekam otresali, kakor da niso končno merodajni in je treba še sem in tja in drugam.

Razne antifašistične organizacije vsak dan izkušajo, kako visoko se je v Trstu razvila umetnost pošiljanja od Poncija do Pilata, da bi stranko zbegali in jo utrudili. Tudi to je del živčne vojne. Tem neprilikam so se pridružile nove. Ker z beganjem in s kolkovanjem papirjem ni bilo mogoče zadušiti slovenske gledališke vneve, so izpustili novega zmaja, ki naj bi slovenske predstave požrl: Kolovdaci-je dvoran. Čeprav je naše gledališče igralo že tri leta po manjših odrih brez neprilik in nevarnosti za kogar koli, so oblasti proti koncu lanske sezone nenadoma odkrile, da manjše dvorane niso kolovdirane, da nimajo dovolj prostorov za šminkanje, zadostnih protipožarnih naprav in več drugega, kar je baje neobhodno potrebno za uspešno uprizarjanje. Tudi za kolovdaci-je je treba precej kolkovanega papirja, odhodkov pri komisijah, načrtov za nove prostore, čakanja, da

kažna kolovdacijska komisija izreče svojo sodbo, izvedbe novih del, ki jih komisija predpiše, novega kolkovanega papirja, novih prošenj komisiji, da si izvršena dela ogleda, in novega čakanja na njeno končno sodbo in razsodbo. Stroški za vse to bi znašali od četr do pol milijona lir za vsako dvorano. Kazalo je, da bo treba takoj zapreti gledališče. "Po milosti" so se dale oblasti toliko omeščiti, da se je sezona kolikor toliko dostojno zaključila. Obenem je prišlo svarilo, da v bodoče ne bo mogoče več popuščati in priznati. Droben žarek v teh gledaliških nadlogah je bila v drugi polovici lanske sezone nejasna napoved vojaške uprave, da bi se dala predelati dvorana Cinema Moderno pri sv. Jakobu v gledališko dvorano za slovenske predstave in da bi vojaška uprava to izvedla za novo sezono. Gledališka uprava je vzela to na znanje kot dalno nadomestilo za nekdanjo dvorano, ki so jo fašisti požgali, ker bi bila ta nova dvorana preveč na robu mesta. Do zdaj je prišlo do nekaj načrtov, o katerih ni znano, kako in kdaj se bodo izvedli.

Z novo sezono stoji gledališče pred vsemi starimi težkocami: večjih dvoran oblasti ne dovolijo, gradnja nove dvorane pri Sv. Jakobu se ni niti pričela. Gledališče igra v predsezoni le po manjših društvenih dvoranah ali na prostem.

Pred novim delom

Celotno vprašanje gledališča se težko premakne z mrtve točke predvsem zato, ker se doba vojaške uprave podaljšuje v brezkončnost, ker se ne izvaja protifašistične določbe mirne pogodbe niti določbe o enakopravnosti in zaščiti kulturnih in jezikovnih pravic slovenskega prebivalstva, ker se potiska vsa cona A Tržaškega ozemlja bolj in bolj v območje Italije in njenega neofašizma, ker ni guvernerja in se ne izvajajo niti tiste določbe začasnega statuta, ki bi se morale izvajati, kakor da so tuje oblasti docela pozabile, zakaj se je prav vršila druga svetovna vojna.

Kljub takim zunanjam perspektivam se lotiva naše gledališče ob vstopu v novo sezono svoje visoke kulturne naloge z istim navdušenjem kakor v prejšnjih sezonah. V predsezoni uprizarja zadnje igre iz lanske sezone, ki se še niso mogle povsod odigrati. Obenem pripravlja tri igre iz novega repertoarja: Shakespearjevo klasično igro "Kar hočete" za letošnjo otvoritveno premiero, Gogoljevo veseloigro "Zenitev" in Cankarjeve "Hlapec" za prosla-

vo 30-letnice Cankarjeve smrti. Pozneje pridejo na vrsto: vedra Držičeva igra "Boter Andraž", Remčeva "Magda", Gowd'Useaujeva drama iz življenja ameriških črncev "Globoko so korenine", Galsworthyjeva "Srebrna tobačnica", drama Ivana Potrča iz nacistične okupacije "Lacko in Krefliji", B. Shaw-a "Obrt gospe Worren" in Dickensov "Cvrček ob ognjišču". Za mladino se uprizori "Striček mrzav". Če bodo potrebne izpremembe, lahko pride v poštev še kakšnih 6 drugih iger. Sezono bi uprava rada zaključila na prostem z igro največjega gledališkega mojstra Shakespepearja "Sen kresne noči", ki je že dolgo sen našega režiserja Milana Košiča, a se do zdaj pri nas še ni mogel uresničiti.

Ta napredni reportoar našega gledališča je v skladu z njegovimi dosedanjimi umetnostnimi smernicami, ki jih skuša še bolj razširiti v smislu današnje naprednosti in socialističnega realizma. Slovensko gledališče bi bilo rado veren izraz kulturne višine slovenskega naroda, rado bi seznanjalo Slovence na STO-ju z modernimi in klasičnimi deli slovenskega in drugih slovstev. Zaveda se prevažne vloge tržaških Slovencev, ki tvorijo vez med zapadnimi narodi in slovanskim vzhodom in se morajo z vsemi svojimi silami truditi, da omogočajo in pospešujejo mirno sožitje na tem ozemlju.

Tržaškim Slovencev bodi gledališče visoka šola duhovnega življenja, ko jih veže z matičnim narodom in z narodi drugih književnosti. Naše stalno gledališče jim bodi podlaga za nadaljno izobrazbo. Ko prihajajo v mesto gostovat italijanske gledališke družbe, si mnogi Slovenci lahko ogledajo njihovo umetnost. Če bodo preudarno primerjali, se prepričajo, da naša gledališka umetnost ne zaostaja za sosedovo in je njen razvoj celo bolj skladen in organski zato, ker imajo stolno gledališče.

V gledališču ni mesta za sovraštvo

Čeprav so včasih politične vode ob Jadranu zelo razgibane in zadevajo prav tu vsakovrstne ideologije druga ob drugo in cepijo oba glavna domača naroda na tabore in stranke, v struje in strujice, je vendar prav gledališka dvorana tisti prostor, kjer se zavedni, demokratični in napredni Slovenci še najlaže sestanejo kot ljudje, ki hrepenijo po umetnosti in izobrazbi, po zvoku domače besede, po ubranem govoru, ki nas zaziblje v plemenito uživanje široko razgibanih človeških mi-

sli, čustev in strasti. Če nikjer drugje, se človek vsaj v gledališču zave, da je v svojem bistvu vendar najprej človek, nato pripadnik svojega naroda in član družbe, da ima kot tak svoje kulturne, narodne in družbene naloge in dolžnosti.

V gledališču ni mesta za sovraštvo in spore, za hujskanje in zavijanje, kakor ga ni na koncertih ali pa umetnostnih razstavah. Če se kje poraja med našimi ljudmi prikrit ali odkrit odpor zoper gledališče, se to lahko dogaja samo zato, ker se nekateri naši ljudje še niso dopopali do spoznanja, da obiskovanje gledališča ni in ne more biti kakršnokoli politično utedstvanje, da je to kulturno, človeško in narodno uveljavljanje. Kakor ne pozna naš gledališki reportoar, ozkosrčnega omejevanja ter vključuje domače in tuje avtorje z raznovrstnimi priznanimi deli, tako mora videti tudi slovensko občinstvo v gledališču tisto osrednjo ustanovo, v katero naj ne segajo trenutni preprihi sporov. Gledališki internacionalizem je del najlahtnejšega kulturnega internacionalizma, kjer ni mesta za razpihovanje razdorov in razkolov, zagrizenosti in sovraštva. Umetnost je dežela plemenitega uživanja, poglobljanja v skrivnosti človeške narave, sočustvovanja z nesrečnimi, zatiranimi in izkoriščanimi. Pomen našega gledališča je za tržaške Slovence tem večji, ker se gledališko osebje ne posveča samo predstavam, temveč opravlja še drugo neobhodno potrebno kulturno delo izven svojega področja. Gledališki člani pomagajo mnogim dramskim družinam prosvetnih društev pri režiranju in študiju in igrajo čisto tudi sami. Sodelujejo pri Veseli sceni, ki zanaša smisel za odrske predstave v kraje, kamor ne more gledališče samo.

Prezemaajo recitacije pri raznovrstnih kulturnih prireditvah. V tej sezoni bodo imeli glavni delež pri novo ustanovljenih recitacijskih večerih, ki bodo posvečeni Primorski, Koroški, Sovjetski zvezi, 30-letnici Cankarjeve smrti in drugim važnim pojavom in poglavjem slovenskega kulturnega življenja. Sodelujejo pri dramskih oddajah na radiu. Udeležujejo se stalno vsega našega drobnega kulturnega dela, ki bi se ga drugače opravilo mnogo manj; predavanja, nasveti, članki, stiki med gledališčem in občinstvom, ne prestando tesno sožitje z vsemi našimi sloji.

Pomislimo samo na izgubo v našem kulturnem snovanju, če bi našega gledališča zadnja tri leta v Trstu sploh ne bilo, če bi ne bilo tistih 250 predstav in 20 del, ki so se v tej dobi uprizorila, če bi ne bilo stotisočev gledalcev, ki so ta dela videli in poslušali, ne vsakodnevnih borbe za dvorane in predstave, vsakdanjih vaj za uprizarjanje, nič tega, kar nas je ta leta vselej navdajalo z veseljem in po-

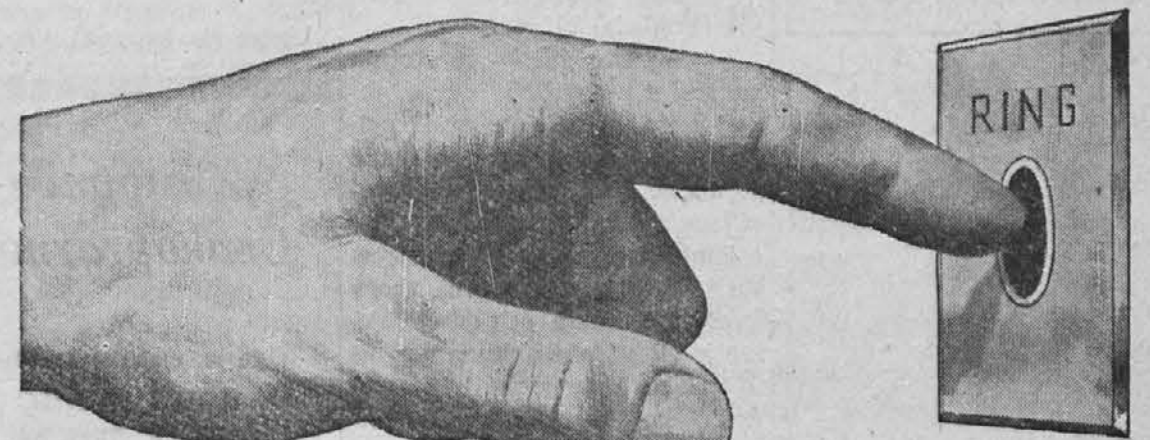
nosom, ko je borba za naše kulturne vrednote vendarle uspevala, ko so pred nami zaživeli liki naših in tujih dramskih del, o katerih bi tržaški Slovenci drugače nič ne vedeli. V teh treh letih se je naše gledališče kljub vsem oblastvenim in šovinističnim oviram tako tesno vključilo v kulturno izživljanje tržaških Slovencev, da si je danes težko misliti to življenje brez gledališča. Naš kulturni razvoj nikakor ne sme nazaj, v zastoj ali v kakšno novofašistično močvirje. Ta razvoj mora podjetno in borbeno le naprej do novih pridobitev in novih zmag. V borbi za našo napredno kulturo pripada Slovenskemu narodnemu gledališču v Trstu eno najvažnejših mest.

Ali ste naročnik "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

JOHN OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730

It's for you!

SOMETIME in the very near future, a finger will press your doorbell.

The ring will be for you, in more than one sense of the word.

For the doorbell ringer will be a volunteer representative of the U.S. Treasury, aiding the Security Drive to increase automatic buying of U.S. Security Bonds.

For your future, for your security, he will urge you to sign up for one of the two painless, easy, and systematic plans for putting part of your income—regularly—into U.S. Security Bonds.

One is the Payroll Savings Plan, for people on wages or salary. The other is the Bond-A-Month Plan, for those not on payrolls but who have a checking account in a bank.

In all fairness to yourself, you should welcome this man... and listen to him well. He is offering you peace of mind—the peace of mind that can only come from regular saving for the needs and wants of the future.

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY!

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

TONI SELIŠKAR:

TRŽAŠKA CESTA

ROMAN

(Nadaljevanje)

Seveda, to so imenitne stvari. Zelo je hvaležen Presti, le upira se mu, da bi tudi sam kaj takega počenjal. Ali ima dovolj poguma? Ali je tako preprost v svoji poštenosti, da bi ne mogel napraviti nekaj, kar se ne sme, nekaj, kar se kaznuje, če pride na dan? Za take stvari mora biti zares presneto spreten in previden. Kajpak, mikavno pa je in če prav premisli, ni tako huda stvar, saj pozneje lahko na kak način povrne, potem je vest čista ali pa se pozabi, da te vest ne peče več.

Tudi cigaret mu je nekoč prišel. "Kar potegni brez skrbi! Spr-

va malo v jezek peče, potem se pa navadiš," ga je poučeval Presta.

Tine je moško pokadil prvo cigareto. Sprva se mu je malce kašel nabiral v grlu, prijetelega ni občutil nič, rogljuči so vsekakor boljši! Seveda, lepo in imenitno pa se mu je zdelo puhati dim okoli sebe kakor delajo vsi pomočniki, toda pri drugi cigareti se mu je začelo v želodcu neprijetno kolcati in obračati, v glavi se mu je vrtele in postal je bleđ kakor stena.

"Hitro vode!" ga je bodril Presta. "Mnogo vode, še, še in glavo si zmочи! Tako, za danes je dovolj!" Tine se je vlegel v posteljo,

ker ga noge niso hotele več nositi, vse je plesalo okoli njega, pa mu je kmalu odleglo.

"Dobro pa to ni!" je dejal "Le zakaj vsi tako radi kadijo."

"Ko se boš navadil, ne boš strpel brez te božje travice. Pa tudi dekleta te imajo rajši, če kadliš. Bolj možat si videti in brki ti hitreje rastejo, saj veš, dekleta pa so nora na to!"

Če pa je stvar taka, se bo na vsak način navadil kaditi. Kar podvizal se bo in Ivanka bo debelo gledala, ko si bo pred njeni-mi očmi prižgal cigareto.

"Pa imaš že dekleta?" ga je zvedavo vprašal Tine.

"Kolikor jih hočem! Saj so vse zatrapane vame!" se je hvaležil Presta.

"Kako pa to narediš?"

"Oh, nič takšnega. Sladkorčke ji ponudim in ji rečem, da je lepa in srčkana ali pa kaj takšnega; dekleta so prav za prav zelo neumna. Potem jo moraš kajpak hitro poljubiti, ali

(Dalje prihodnjic)

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

- Zapisal sem ga.
- Prihor Zikov! — so zavpili pri mizi.
- Tu!
- Naj te zapišemo?
- Ne vem...
- Smo te že!

Mitjka Koršunov je resnega obraza stopil k mizi in odsekano dejal:

- Zapiši mene.
- No, gre še kdo v radovoljce? ... Bodovskov Fedot ... ti?

— Počen sem, gospodje starešine! ... — je nerazumljivo zašepetal Fedot in poblešno povsesil prekaste kalmiške oči.

Vojaki so se na glas krohotali, se prijelji za trebuh in na šale blago odgovarjali:

- Vzemi žensko s seboj ... če se ti špranja razvezne, ti jo popravi.

— Ah-ha-ha-ha; ... — so se

Uncle Sam Says

Farming is a combination of a business and a home. And you farmers realize that a well-managed business must maintain a financial reserve as security against future needs and emergencies. This reserve is built up during the good years, like this one, when many crops are the biggest in history. It must be in the safest possible form and always available. Nothing meets these requirements so well as U. S. Savings Bonds. You know that Savings Bonds provide more security than cash because they will be replaced if lost or stolen and they also bear interest, paying \$4 for every \$3 invested, in ten years.

U. S. Treasury Department

režali zadaj, kašljali, kazali bele zobe in od smeha so se jim svetile oči.

Z drugega konca pa je kakor sinička priletela druga šala:

— Za kuharja te postavimo! Kako zlodjevo zbrodo boš skuhal in vse dotle ti jo bomo nalivali v čeljust, dokler ti kila na drugem koncu ne izstopi.

— Ne bo tako brz pobegnil, tak je kakor nalašč za umik.

Starci so se nejevoljili in preklinjali.

— Nikar! Nikar! Glej, kako so razposajeni!

— Zdaj je kakor nalašč čas za take prismodarije!

— Pamet, fantje! — je godel nekdo. — Kaj pa Bog? To, to! Bog, ta ne odpusti. Tam umirajo ljudje, vi pa ... kaj pa Bog?

— Tomilin Ivan, — stotnik se je obračal in oziral.

— Jaz sem topničar, — se je oglasil Tomilin.

— Ali se zapišeš? Tudi topničarji so nam potrebni.

— Zapiši ... e-eh!

Zahar Koroljov, Anikuška in z njima še nekaj moških so se polotili topničarja.

— Iz vrbe ti bomo izdoblili top!

— Bučami boš streljal, krompir ti bo namesto šrapnelov!

Med šalami in smehom se je zapisalo šestdeset kozakov. Zadržali se je prigrabil Hristonja. Pristopil je k mizi in pretrgano dejal:

— Podkrižaj torej še mene. To pa že naprej povem, da se tepel ne bom.

— Čemu se pa potlej zapisuješ? — je sitno vprašal stotnik.

— Bom videl, gospod častnik. Pogledal bi rad.

— Zapišite ga, — je stotnik zmignil z rameni.

S trga so se šele proti poldnevju začeli razhajati. Sklenili so, da se bodo drugi dan odpravili na pomoč Migulincem.

Zjutraj se je izmed šestdesetih radovoljcev zbralo na zboru kvečjemu kakih štirideset. Petro je bil izbrano oblečen v plašč in visoke škornje in je pregledoval kozake. Na mnogih so sinjeli na novo prišiti naramniki s številkami prejšnjih polkov, drugi so se postavljali brez njih. Sedla so bila pripravljena za pohod, v torbah in vrečah živč, perilo, z bojišča prineseno strelivo. Pušk niso imeli vsi, hladno orožje je imela večina.

Na trgu so se zbrale ženske, dekleta, otroci in starci, da bi pospremili vojake. Petro se je nosil na konju malo vstran od njih, uredil je svojo polustotnijo, ogledoval raznobarne konje in jezdece, ki so bili nekateri v plaščih, drugi v suknjičih, tre-

tji v jadrovinastih dežnih plaščih, in poveljeval odhod. Trumica se je korakoma povzpela na grič, kozaki so se mrko ozirli na vas, v zadnji vrsti je nekdo ustrelil. Na holmu si je Petro nataknil rokavice, si razčesal pšenične brke, zasukal konja tako, da je na gosto stopicjal in šel z bokom naprej, zavpil, se nasmejati in pridržal z levico čepico:

— Stotni-i-ija, poslušaj moje povelje! ... V teku v dir; ...

Kozaki so stoji v stremenih ošvrknili z biči in zdirjali. V eter je bil v lce, mršil konjske repe in grive, pršil dežek. Začeli so se pogovarjati, šaliti. Pod Hristonjem se je spotaknil trivrškovni vranec. Gospodar ga je ogrenil z bičevnikom in se pridušil; konj je ukriklil vrat, se zapodil in ušel iz vrste.

Dobra volja ni minila kozakov prav do naselja Karginske. Šli so popolnoma prepričani, da ne bo nikakršne vojske, da je migulinska zadevsčina slučajen vpad boljševoikov v kosaško ozemlje.

24

V Karginsko so prijezdili proti večeru. V naselju že ni bilo več vojakov, odšli so proti Migulinski. Petro je velel svojemu oddelku razhajati na trgu zraven štacune branjevca Levočkina in odšel k okrajnemu atamanu na stanovanje. Sprejel ga je visokorasei častnik zamolklega obraza in mogočne postave. Oblečen je bil v dolgo, ohlapno srajco brez naramnikov, pripravano s kavkaškim jermenčkom, v kosaške hlače s progami, zatlačene v bele volnene nogavice. V kotu tenkih ustnic mu je visela čedra. Opekaste, iskrece se oči so gledale po strani, izpod čela. Stal je na pragu, kadil in gledal bližajočega se Petra. Vsa njegova zajetna postava, nabrekli jekleno krepke obline mišic pod srajco na prsih in rokah so pričali o tem, da je v njem izredna moč.

— Ali ste vi okrajni ataman? Častnik je puhnil izpod gostih brk oblaček dima in zabaritoniral:

— Da, jaz sem okrajni ataman. S kom imam čast govoriti?

Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

— Petro je povedal ime. Ataman je zmignil z rameni.

man mu je stisnil roko in nekoliko priklonil glavo.

— Lihovidov Fjodor Dmitrijevič.

Fjodor Lihovidov, kozak iz vasi Gusino-Lihovidovskega, še malo ni bil povprečen človek. Šolal se je v kadetnici in, ko jo je dovršil, je za dolgo izginil. Čez nekaj let se je nepričakovano pokazal v vasi, začel z dovoljenjem najvišjih oblasti nabirati radovoljce med kozaki, ki so že odslužili vojaški rok. V območju tedanjega karginskega okraja je nabral stotnijo držnih noroglavcev in jih povedel s seboj v Perzijo. S svojo edinico je prebil tamkaj eno leto in opravil osebno stražo šahu. Ob času perzijske vstaje se je rešil s šahom, pobegnili, zgubil oddelek in še spet enako nepričakovano pokazal v Karginu; privedel je s seboj del kozakov, tri čistokrvne arabske dirkače iz šahove konjarne in pripeljal obilen plen: drage preproge, redko okrasje, svilu najbujnejših barv. Potikal se je kak mesec, iztresel iz hlačnih žepov nič koliko zlatih perzijskih kovancev, dirjal po vasi na snežnobelem, prelepem, tenkonogem konju, ki je po labodje nosil glavo, zajahal z njim po stopnicah v Levočkinovo trgovino, kupil kar si že bodi, plačal, ne da bi zlezal iz sedla, in odjezdil skoz zadnja vrata. Fjodor Lihovidov je spet izginil tako nepričakovano, kakor je bil prišel. Ob enem z njim se je izgubil njegov nerazločljivi spremljevalec, strežaj, gusinovski kozak, plešalec Panteljuška; zmanjkali so tudi konji in vse, kar je prišlo iz Perzije.

Čez pol leta se je Lihovidov znašel v Albaniji. Od ondod, iz Drača, so prihajale v Kargin na naslove njegovih znancev razglednice s svetlomodrimi albanskimi gorskimi razgledi, s tujimi žigi. Potem je odšel v Italijo, prepotoval Balkan, bil v Romuniji, v zahodni Evropi, zaneslo ga je neki še celo na Islandijo. Ime Fjodorja Dmitrijeviča je bilo zavito v skrivnostno meglo. Najraznovrstnejše govornice in domneve so se vrstile o njem po vaseh. Vedeli so samo eno, da je blizu monarhističnim krogom, da je v Piteru znan z velikimi dostojanstveniki, da je v Zvezi ruskega naroda vidna osebnost, toda o tem, kakšne naloge je opravljal za mejo, ni nihče nič vedel.

— Zveza ruskega naroda — nora monarhistična organizacija črnosuknjarjev v carski Rusiji. Zveza ruskega naroda je vodila antisemitsko agitacijo, organizirala evropske gonje, poboje političnih nasprotnikov in dobivala velikanske vsote denarja od vlade.

Ko se je Fjodor Lihovidov spet vrnil izza meje, se je ustalil v Penzi pri tamkajšnjem generalnem gubernatorju. V Karginu so znanci gledali njegovo fotografijo in potem dolgo zmajevali z glavami in zmedenno cmokali z jeziki: "Ne in ne! ..."

— Daleč je že prišel Fjodor Dmitrijevič! — "S kakšnimi ljudmi se pozna, kaj?" Na fotografiji pa je Fjodor Dmitrijevič z nasmehom na svojem krivonosem, z amolklem srbskem obrazu pod pazduho podpiral gubernatorico, ki je sedela v lando. Sam gubernator se mu ljubeznivo kakor sorodniku namihla, širokopleči kočijaž v stegnjenih rokah komaj še pri-

držuje vajeti, konji se bodo zdaj zdaj pognali v dir in poleteli, tako grizejo žvale. Ena roka Fjodora Dmitrijeviča se vljudno dvigala h kosmatinasti kučmi, z drugo drži guvernerkino laket kakor časov.

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi leta devetnajst sto osemnajst, po dogodku pri Sestrakovu, so ga izvolili za atamana. Tedaj po so se v vsej veličini razmahnile neobsegljive sposobnosti Fjodora Lihovidova. Okraj je padel v tako trde roke, da so že čez teden dni celo starci zmajevali z glavami. Tako je izšolal svoje kozake, da

so na okrajnem zboru po njegovem govoru (Lihovidov je dobro govoril; ne samo z močjo, tudi s pametjo ga je obdarovala narava) starci zarulili enoglasno kakor čeda voli: "Dobro srečo, vaše blagorodje! Lepo prosimo!" — "Tako je!" (Dolge prihodnje)

Po nekaj letih izginotja je Fjodor Lihovidov spet vzplaval ob koncu leta devetnajst sto sedemnajst v Karginu in se tam utaboril, kakor bi menil dolgo ostati. Pripeljal je s seboj zelo, na pol Ukrajinko, na pol Poljakinjo, in otroka; naselil se je na trgu v majhnem štirisoibnem domu, zimo je prebil v kovanoju nekakšnih neznanih načrtov. Vso zimo (in zima je bila ne po donsko huda!) so bila pri njem na stečaj odprta enojna okna, utrjeval je sebe in družino in vzbujal pri kozakih začudenje.

Spomladi